

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 2/12
Luksemburg, 24 stycznia 2012 r.

Wyrok w sprawie C-282/10
Maribel Dominguez przeciwko Centre informatique du Centre Ouest
Atlantique, Préfet de région Centre

Dyrektywa dotycząca organizacji czasu pracy stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które uzależnia prawo do corocznego płatnego urlopu od rzeczywistego świadczenia pracy przez co najmniej dziesięć dni

Prawo to nie może zostać naruszone, jeżeli pracownik przebywa na należycie uzasadnionym zwolnieniu chorobowym wskutek choroby lub wypadku, który nastąpił w miejscu pracy lub gdzie indziej

Dyrektywa dotycząca organizacji czasu pracy¹ nakłada na państwa członkowskie obowiązek przyjęcia niezbędnych środków w celu zapewnienia, by każdy pracownik był uprawniony do corocznego płatnego urlopu w wymiarze co najmniej czterech tygodni, zgodnie z ustawodawstwami krajowymi (art. 7).

Maribel Dominguez uległa wypadkowi w drodze między miejscem zamieszkania a miejscem pracy. Wskutek tego wypadku przebywała na zwolnieniu chorobowym od dnia 3 listopada 2005 r. do dnia 7 stycznia 2007 r. Zwróciła się do sądu francuskiego w celu uzyskania 22,5 dni urlopu za ten okres, którego udzielenia odmówił jej pracodawca, Centre informatique du Centre Ouest Atlantique („CICOA”), ewentualnie ekwiwalentu w wysokości 1970 EUR. M. Dominguez twierdzi bowiem, że wypadek w drodze do pracy jest wypadkiem przy pracy i podlega temu samemu systemowi. Jej zdaniem okres zawieszenia umowy o pracę w następstwie wypadku w drodze do pracy powinien być zrównany, do celów obliczania okresów płatnego urlopu, z czasem rzeczywistego świadczenia pracy. M. Dominguez sprawę przegrała, w związku z czym wniosła kasację.

Cour de cassation (Francja) zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem o zgodność z dyrektywą uregulowania krajowego, które z jednej strony uzależnia powstanie prawa do corocznego płatnego urlopu od spełnienia przez pracownika warunku przepracowania co najmniej 10 dni (lub, przed lutym 2008 r., miesiąca) u tego samego pracodawcy w okresie rozliczeniowym (co do zasady wynoszącym rok). Z drugiej strony przepisy francuskie uznają za okresy rzeczywistego świadczenia pracy okresy, podczas których wykonywanie umowy o pracę było zawieszane, między innymi z powodu wypadku przy pracy. Przepisy te nie wymieniają już wypadku w drodze do pracy.

W dzisiejszym wyroku Trybunał odpowiada po pierwsze, że dyrektywę należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie przepisowi krajowemu, zgodnie z którym uprawnienie do corocznego płatnego urlopu jest poddane wymogowi minimalnego okresu dziesięciu dni (lub miesiąca) rzeczywistego świadczenia pracy w okresie rozliczeniowym.

Trybunał przypomina, że prawo do corocznego płatnego urlopu należy uważać za zasadę socjalnego prawa Unii o szczególnej wadze, od której nie może być odstępstw i której wprowadzenie w życie przez władze krajowe może być dokonane tylko w granicach wyraźnie ustalonych w dyrektywie. O ile państwa członkowskie mogą określać warunki wykonywania i wdrażania prawa do corocznego płatnego urlopu, niemniej nie mogą one uzależniać jego powstania od jakichkolwiek warunków ani wykluczyć samego powstania tego prawa, przyznanego wyraźnie wszystkim pracownikom.

¹ Dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.U. L 299, s. 9).

Ponadto Trybunał potwierdza, że dyrektywa nie przeprowadza rozróżnienia pomiędzy pracownikami nieobecnymi w pracy podczas okresu rozliczeniowego ze względu na zwolnienie chorobowe, a pracownikami, którzy rzeczywiście świadczyli pracę we wspomnianym okresie². Wynika stąd, że – jeśli chodzi o pracowników przebywających na prawidłowo udzielonym zwolnieniu chorobowym – prawo do corocznego płatnego urlopu uznane w dyrektywie w stosunku do wszystkich pracowników nie może zostać przez państwo członkowskie uzależnione od obowiązku rzeczywistego świadczenia pracy w okresie rozliczeniowym.

Po drugie Trybunał uściśla, że stosując prawo wewnętrzne, sądy krajowe zobowiązane są tak dalece, jak jest to możliwe, dokonywać jego wykładni w świetle brzmienia i celu dyrektywy. W celu zapewnienia jej pełnej skuteczności do sądu krajowego należeć będzie ustalenie, czy możliwe jest dokonanie przezeń takiej interpretacji prawa krajowego, która pozwoli na zrównanie nieobecności pracownika z powodu wypadku w drodze do pracy z nieobecnością z powodu wypadku przy pracy. W tej kwestii Trybunał podkreśla, że zgodnie z dyrektywą nie może zostać naruszone prawo żadnego pracownika do płatnego corocznego urlopu, niezależnie od tego, czy w okresie rozliczeniowym przebywał on na zwolnieniu chorobowym w następstwie wypadku w miejscu pracy lub gdzie indziej, czy też w następstwie choroby o jakimkolwiek charakterze lub jakimkolwiek pochodzeniu.

Na wypadek gdyby taka wykładnia zgodna z prawem krajowym z dyrektywą nie była możliwa, do sądu krajowego należeć będzie ustalenie, czy pracownik taki jak M. Dominguez może powoływać się bezpośrednio na dyrektywę. W tej kwestii Trybunał stwierdza przede wszystkim, że przepisy dyrektywy są, z punktu widzenia ich treści, bezwarunkowe i wystarczająco precyzyjne, aby jednostki mogły powoływać się na nie przeciwko państwu członkowskiemu przed sądami krajowymi. Następnie, w zakresie w jakim podmioty prawa nie mogą powoływać się bezpośrednio na dyrektywę przeciwko jednostkom, do sądu krajowego należeć będzie ustalenie, czy na dyrektywę można powołać się przeciwko CICOA, co będzie zależało od tego, w jakim charakterze działa (jako podmiot prawa prywatnego czy prawa publicznego). W wypadku gdyby możliwe było powołanie się na dyrektywę przeciwko CICOA, sąd krajowy powinien odstąpić od stosowania każdego przepisu krajowego sprzecznego z dyrektywą.

W sytuacji przeciwnej M. Dominguez mogłaby wystąpić przeciwko państwu z powództwem o odszkodowanie, by ewentualnie uzyskać naprawienie szkody poniesionej w wyniku naruszenia jej prawa do corocznego płatnego urlopu wynikającego bezpośrednio z dyrektywy³.

Po trzecie Trybunał uważa, że dyrektywa pozwala państwom członkowskim na ustalenie wymiaru corocznego płatnego urlopu różniącego się w zależności od pochodzenia choroby, pod warunkiem że ten wymiar będzie wyższy niż minimalny okres czterech tygodni gwarantowany dyrektywą lub równy temu okresowi.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

² Wyrok Trybunału z dnia 20 stycznia 2009 r. w sprawach połączonych [C-350/06](#) i [C-520/06](#), Schultz-Hoff i in., zob. również komunikat prasowy nr [4/09](#)

³ Wyrok Trybunału z dnia 19 listopada 1991 r. w sprawach połączonych [C-6/90](#) i [C-9/90](#), Francovich i in.